

Forfatter: Kingo, Thomas

Titel: Paa-Skriffter udi Niels Juels Epitaphio i Holmens kirke

Citation: Kingo, Thomas: "Paa-Skriffter udi Niels Juels Epitaphio i Holmens kirke", i Kingo, Thomas: *Samlede skrifter 2*, udg. af Hans Brix ; Paul Diderichsen ; F.J. Billeskov Jansen , Munksgaard, 1939-74., s. 243. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-kingo02val-shoot-workid82148/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede skrifter 2

Paa-Skrifter,

Som findis udhugne udi denne Sal: Herris meget kostelige og kunstige *Epitaphio* udi Holmens Kirke i Kiøbenbafn, saa vel under hans Bryst-Billede, som otte Nafnkundige Søe-Slag, hvilke hand enten som *Admiral* priiselig 5 haver bestridet, eller og som Høvids-Mand og *General*, under Guds Forsyns Øye med udødelig Seyer sin Konges Vaaben til ævigvarende Berømmelse og ald Verdens Forundring, saa lykkelig, som mandhaftig haver udført.

Under hans Bryst-Billede 10 findis dette:

Staa Vandrings-Mand, og skue en Søe-Helt an i Steen,
Og est du self ey Flint, ær da hans døde Been,
Thi det er Her Niels Juel! Hvis Marf og Been og Blood
Med fyrigt Hierte for sin Konges Ære stood! 15
Hvis Manddoms Drifter i saa mange Søe-Slag staar || (e) 3^v
Og giennem Hav og Luft og Land med Ære gaar!
En Mand af gammel Dyd og Dansk Oprigtighed,
Af Ja og Ney og hvad mand Got og Ærligt veed!
Hans Siæl dend er hos GUD, hans Been i denne Grav, 20
Hans Navn i Minde, mens der findis Vand i Hav.

Tekstgrundlag: som foregaaende. 1-11 Paa-Skrifter . . dette:] mgl. B 12-21] i B med Kapitaler og uden Indrykning; i A er L. 14-15, 18-19 indrykket. 13 est du] ESTU B 19 Got og Ærligt] ÆRLIGT MERE B

(1)

Under det Søe-Slag ved Røesand

Anno 1659. da Kiøbenhafn var belejret.

5 **D**et Aar da Svenskens Magt ald Kiøbenhafn omspendte
 Og snublendis i Blod med Storm til Kronen rendte,
 Da saae Kong *FRIDERICH* dend Tredie, at *JUEL*
 (e)4^r For Skud, Granater, Sværd og Ild ey gik i Skiul! ||
 Søe-Kantens Volde blev ham dend Tid anbetroede,
Neptun og *Mars* de var ham begge liige gode,
 10 Nu falt hand ud og slog paa Fienden digt til Lands,
 Nu stod hand Stormen ud; nu foer hand ud til Vands
 Blant Kongens Flode, hvor hand Skibet Svanen førte,
 Og ved Røe-sand omkring med Sverrigs Søe-Hær kiørte
 Og ind til Wismar drev! som Mænd de Danske stood
 15 Og blandt dem Her Niels Juel med meer end Løve-
 Mood.

(2)

Under det Søe-Slag for Gulland

Anno 1676. dend første May.

20 **H**old Øster-Søe, og bliv et ævig-varigt Minde
 (e)4^v For Kongens Vaaben, og kræv Gulland selv til Vinde ||
 Hvor kiek og brav og from du Hr: Niels Juel fornam,
 Dend Tid hand beyled til det *Amalonske* Lam.
 De Kugler, som hand til din Fæstning overkaste
 25 Med Luc-Vinger, var kun som Soldat at haste

I B er Indskriftterne ordnet saaledes, at Nr. 1, 3, 4, 2 (i denne Rækkefølge) findes til højre for Indskriften under Busten, Nr. 5, 6, 7, 8 til venstre for denne. 1-3 (1) Under . . belejret.] mgl. B 4 Aar] aar B var A 11 Vands] vands, B Vands. A 14 ind til] B indtil A 16 herunder: A° 1659. D. 11. Februarij. B 17-19 (2) Under . . May.] mgl. B

Og blusse lidet for at faa din Kierlighed,
 Men der du negted dend, da blev hand fyrig vred
 Og under Ild og Baal og Brag begynt' at larme
 Imod de Svenske, som med Hierte-Blood og Arme
 Forfigte ville dig ved Magt og Herre-Skiold, 5
 Det hialp dog ey; thi JUEL hand tog dig dog med Vold. || (f) r^e

(3)

Under det Søe-slag under Bornholm.

Anno 1676. dend 7. May.

Der JUEL da Seyer-Seyl for Gullands Fæstning hidsed 10
 Og dem i høyen Raa til Kongens Ære tridsed
 Strax Vinden ønskelig med Seyer-Palmen gik
 Indtil hand ved Bornholm et Anker-stade fik!
 Med neste Dag Skiær fik hand udi Syn og Sigte
 Dend Svenske Skibshær, fuld af Mænd der lysted fikte, 15
 Igiennem hvilke JUEL sig tvende gange slog,
 Endskiønt de to for en med Magt imod ham drog!
 Paa begge Sider var der Manddom, Mood og Hierte,
 Hver for sin Konge stod blant Lynild, Død og Smerte,
 Dog vilde GUD at JUEL Søe-Kronen skulde faa 20
 Og ind i Kiøge-bugt med Priis og Ære gaa. || (f) r^e

1 blusse] Bluse B 4 Hierte-Blood] Hierte-Bloed B (*Bindestrogen ikke optrukket ved senere Forgyldning*) Hierte, Blood A 6] herunder: A° 16.76. dend 1. Majj. B 7-9 (3) Under . . May.] *mgf.* B 14 Med] Men B 15] herunder: A°. 16.76. Dend. 7. Majj. B

(4)

Under det Sæslag under Øland

Anno 1676. dænd 1. Junii.

- 5 **D**u mindis, Øland, der at Søen om dig brendte
 Og Nordens Floeder du vel fra hin anden kiendte,
 Da *Tromp* og *Juel* og *Creutz* og *Ugla* sammenbrød
 Som Himlens Torden-Ild kom udaf deris Skiød.
 Da Skibet Kronen sprang med *Creutz* i Luft og Lue
 Med meer end tusind Mand! dog lod ey *Ugla* kue
 10 Sin Tapperhed, men bandt med *Tromp* frimodig an,
 JUEL stod da ærlig bi, som hand var altid van.
 Til *Ugla* saac sit Sverd det store Skib at brende
 (f) 2^r Og fire andre gaa dænd Danske Fløk tilhænde ||
 Da rømte hand udaf dænd blode-blandet Strand,
 15 Og JUEL hand holdt sig her, som en fuldkommen Mand.

(5)

Under det Sæslag paa Kolberger-Hede

Anno 1677. dænd 1. Junii.

- 20 **D**ænd kiekke JUEL fik og her *Siöblad* digt i knibe
 Der hand med elleve Sæ-prægtig Orlogs Skibe
 Fra Gottenborrig vil med Vindens Yndist gaa
 Igiennem Belt hvor JUEL med Ti ham paste paa
 Og undfik hannem med Kartover-fulde Skaale
 Af Død- og Dræbe-Ild, men *Siöblad* stod at maale

1-3 (4) Under . . Junii.] *mg. l.* B 9 Mand] Mænd B 11 JUEL stod
 da] Men Juel stod B 14 Da] Saa B 15] *herunder:* A° 16.76 dænd
 1 Junij. B 16-18 (5) Under . . Junii.] *mg. l.* B 19 her] H^r B
 21 Gottenborrig] Gottenborrig B 23 Kartover-fulde] Kartovers
 fulde B 24 Død- og Dræbe-Ild] Død og Dræbe ild B

Ham Skaalen fuld igien med Magt og ald Forstand,
 Men JUEL bemestred ham dog i det stöite Vand. || (f) 2'
 Selv *Siöblad* med sit Skib, der brav hand hafde fægted,
 Blev fangen, fem der til af Flodden sig bemægted
 Her JUEL, og bragte dem ind i Monarkens Havn 5
 Til hans Söe-Vaabens Roos, sig selv til ævigt Navn.

(6)

Under det Söeslag udi Kiöge-Bugt

Anno 1677. dend 1. Julii.

En Maaned løb kun hen, fra *Siöblad* hand blev tagen, 10
 Før *Horn*, en Söe-Guds Helt af JUEL blev ogsaa slagen
 I Kiöge-Bugt, enddog hand hefftig slog igien,
 Som Hoved-*Admiral* og Sverrigs fuldtro Ven.
 JUEL paa tre Skibe blev forpligtet til at stige,
 GUD styrket hannem for Monarken og hans Rige, || (f) 3'
 Saa lyvned hand med Ild og Torden-Kuglers Tvang
 At femten Skibe *Horn* forlored af sin Rang.
 Tre tusind Fanger med tolv hundred död og qveste,
 Tre hundred Danske blev kun död og lemmeleste,
 Ja uden Skibs Forliis JUEL dette Söeslag vandt, 20
 GUDs Finger til hans Roos selv Seyer-Kransen bandt.

1 Ham] B Hand A 2 det] de B 5 Her] H^x B 6 herunder: A^o
 16.77. Dend 1 Junij. B 7-9 (6) Under . . 1 Julii.] mgl. B 10 hen]
 om B 21] herunder: A^o 16.77. dend 1 Julij B

(7)

Under det Sæslag under Lante-Rügen

Anno 1678. dend 7. Septembris.

5 **D**end Seyer-riige JUEL endnu med Floeden seyled
 Og til flux meer Triumf hand for Monarken beyled,
 Dend fiendtlig Floede hand dog ey i sigte faar,
 (f) 3^v Dend var fast reddeløs og bødte sine Saar! ||
 Til Rügen midlertid paa *Ordre* (ved Guds Øye
 Som saac hand Sinds Kompas og redelige Møye)
 10 Hand vender Kaasen, hvor der under Ild og Damp
 Blev Landgang gjort med en saa brav og blodig Kamp.
 De Danske ved GUDS Haand og JUELS død-fulde Torden
 Behiortede gik løs, slog Fienden til U-orden
 Og Flugt, saa Rügen da tilhænde Kongen gik,
 15 Og JUEL sin *Palme* der med Held og Ære fik.

(8)

Under det Sæslag ved Calmer-Sund

Anno 1679. dend 9. Julii.

(f) 4^r **S**om Løven der er vakt og vred sit Rov opsøger
 Saa JUEL, hans Løve-Mood Heroisk Dyd forøger, ||
 Hand Sverrigs Floede seer, og ynsker hiertelig
 At dend engang endnu i Fegt vil give sig.
 Men alle Seyl og Roer og ald hans Omhu ikke
 Kand bringe dend til Stand, dend vil ey meer i Strikke

1-3 (7) Under . . Septembris.] *agl. B* 15] *herunder: A^o 16.78. Dend 7. Sept. B* 16-18 (8) Under . . Julii.] *agl. B* 20 Løve-Mood] Løve-Sind *B* Dyd] *agl. B*

Men gik ad Calmer-Sund, dog efterlod en Lax*
Som blev erobret og gik JUEL til haande strax.
Til Gulland gik hand da fem fiendtlig Skib indhendente,
Hvor af hand Nøgelen et prægtig Skib opbrendte,
Saa lugte GUD i Laas dend blodig Krig og Strid 5
Hvor i sig JUEL har gjort berømt til ævig Tid. || (f)4*

* Er et Svensk Skib, som kaldtis Laxen.

---

1 Lax*] *Noten mgl.* B 4 prægtig] Prægtigt B 6] *herunder:* A° 16.79
Dend 9. Julij. B